

Dynamisk produktions- overvågning i soholdet

Fokus: Gratis program sætter økonomi på dine søer, så du kan træffe de gode valg og øge produktivitet og fortjeneste

Konklusion

SoLiv giver dynamisk produktionsovervågning og værdisætter den enkelte so i besætningen, så du let kan optimere økonomi og rutiner på baggrund af opdateret data.

Af Katarina N. Dominiak,
konsulent, Ph.d, kand@seges.
dk

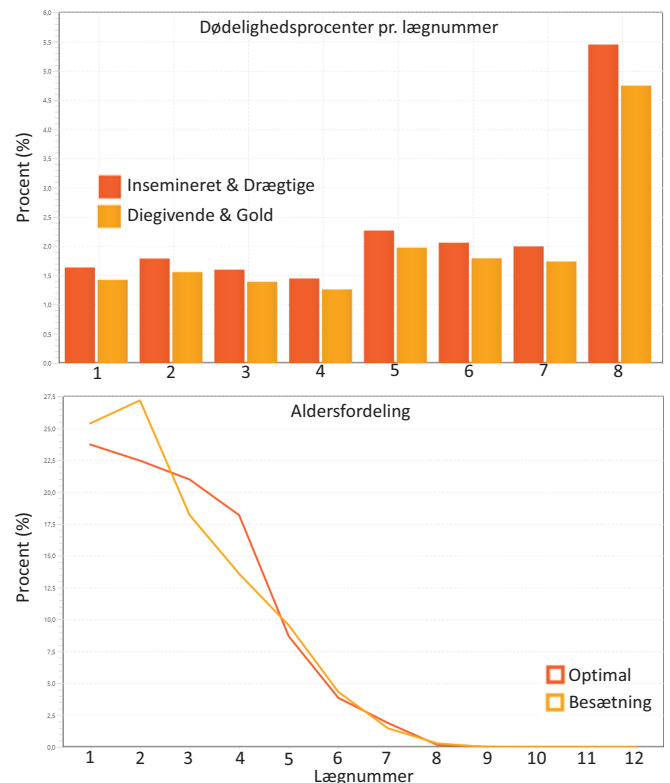
Dynamisk overvågning af dine søer giver dig et opdateret billede her og nu. Du kan træffe informerede beslutninger om, hvilke søer der er bedst økonomi i at sætte ud, og du kommer på forkant, når du vil styre din produktion målrettet mod bedre økonomi og øget produktivitet. Københavns Universitet har med støtte fra Promilleafgiftsfonden udviklet programmet SoLiv. Det er et gratis værktøj, som anvender dine data fra AgroSoft WinPig (.NET) eller Cloudfarms og giver et opdateret billede af blandt andet hver enkelt sos værdi og resultater i farestalden, hver gang du har tastet nye registreringer ind.

Kuld størrelsen er vigtigst

I den daglige pasning kan du ikke se, hvor meget den enkelte so bidrager til produktionen. Derfor er det ikke let at vide, om der er bedre økonomi i at skifte soen ud med en polt, eller om den skal have et kuld mere. Den absolut mest betydningsfulde egenskab for soens værdi er kuld størrelse.

sen. Søer, der får store kuld, har størst sandsynlighed for at fortsætte med at få store kuld, mens søer, der får små kuld, har størst sandsynlighed for at fortsætte med det.

Derimod har pasningsevnen vist sig ikke at være systematisk. Det vil sige, at antallet af grise, som en so fravænner i ét kuld, ikke har betydning for antal fravænnede i det følgende kuld. Sandsynligvis fordi rutiner i farestalden har meget stor indflydelse på antallet af grise ved soen. Det kan være, der er sat store grise til en so, som ikke kan passe samme antal små grise. Andre rutiner som f.eks. kuldudjævning, splitmalkning eller brug af mælkekeerstating påvirker også, hvor mange grise soen passer og fravænner. Du kan alt-

Figur 1: Procent søer udsat efter inseminering og efter fravænnning samt aldersfordelingen i besætningen.

så ikke se, om en so fremadrettet vil være en udgift eller en indtægt ved at gå gennem farestalden og vælge udsætning af søer, der vil fravænne få grise, men du kan bruge

SoLiv og træffe en informeret beslutning om dine søer.

Dynamisk overvågning

Tabel 1 viser nogle af de oplysninger, SoLiv giver i ta-

Fra SoLiv tabel 'Besætning'						Egne beslutninger – ikke en del af SoLiv	
Læg nummer	Insemineringer	Potentiale	Værdi (DKK)	Totalfødt pr. kuld		Handling/overvejelse	
1	1	2,11	1438,81	24			Indtægt - Behold
1	1	0,65	899,85	19			Indtægt - Behold
1	3	-0,51	-260,27	15			Udgift - Sæt ud
3	1	-1,28	69,27	18, 10, 21		Får mindre kuld end gennemsnittet. Lille indtægt - Sæt evt. ud	
3	1	2,40	728,61	21, 22, 27		Får større kuld end gennemsnittet. Indtægt - Behold	
5	1	3,77	166,74	19, 26, 27, 28		Får større kuld end gennemsnittet. Gammel - Sæt evt. ud	
5	1	-0,41	-190,51	16, 19, 18, 21, 20			Udgift - Sæt ud

Tabel 1: Forventet værdi for syv søer. Kuld størrelsen er vigtigst. Handlinger besluttet af den ansvarlige.

Kom godt i gang med SoLiv

- Download SoLiv her: www.pigit.ku.dk/soliv
- Kobl dig op på Agrosoft WinPig.net eller log ind på Cloudfarms.
- Indtast dine aktuelle foder- og afregningspriser første gang
- Se den enkelte sos værdi og besætningens produktivitet med det samme
- Kontakt gerne Anders Ringgaard Kristensen (ark@sund.ku.dk, 35333091) ved spørgsmål.

bellens Besætning. Potentialer i tabellen fortæller, hvor mange flere eller færre grise en so forventes at få ved næste faring i forhold til gennemsnitskuldstørrelsen for søer med samme kuldnummer. Værdi i tabellen viser, hvor stor en indtægt eller udgift soen udgør, hvis den ikke skiftes ud med en polt. Totalfødt pr. kuld i tabellen viser kuldstørrelsen ved samtlige af soens faringer. Søer med høj eller negativ værdi er ikke svære at træffe en beslutning om, men i Tabel 1 ses en 3. og en 5. kulds so, der kun giver en lille indtægt ved at blive. Den unge so har et negativt potentiale, mens den ældre so har et højt, og et valg mellem de to vil afhænge af skader og sundhedstilstand. Baseret på data alene sættes 3. kulds soen ud.

Figur 1 viser to grafer fra SoLiv, som giver overblik over, hvornår dine søer afgår, samt aldersfordelingen i din besætning. Den viste besætning sætter flest søer ud efter inseminering, og den har for mange unge søer og for få 3. og 4. kulds. Fokus på udsætterstrategi vil optimere besætningen på begge de områder. Den største gevinst ved SoLiv er dog, at du vil øge totalfødt over tid, fordi kuldstørrelsen er så afgørende for både produktivitet og økonomi.